3K - Italijanščina

Načrt učnih enot:
SEPTEMBER

Učna enota : 1. Il Medioevo: la parola, le coordinate storiche
Vsebine: Teocentrizem, periodizacija (zgodnji/pozni srednji vek), fevdalna družbena struktura, srednjeveška mentaliteta in samostani kot središča znanja.
Časovna razporeditev: 6 ur.
Pričakovani učni rezultati: Dijak kronološko umesti srednji vek, prepozna teocentrično podobo sveta in razloži vpliv fevdalizma na kulturo.
Minimalni standardi: Poznavanje časovnega okvira obdobja, razlike med zgodnjim in poznim srednjim vekom ter pomena vere v mentaliteti.
Dokazi o doseženem znanju: Ustno spraševanje, krajši pisni preizkus ali analiza zgodovinsko-literarnega vira.
Učna enota: 2. L'anno Mille e le letterature romanze
Vsebine: Prelomnica leta 1000, univerze, prehod iz latinščine v romanščino. Francoski modeli (karolinški in bretonski cikel), provansalska lirika in začetki italijanske književnosti.
Časovna razporeditev: 9 ur.
Pričakovani učni rezultati: Dijak pojasni razvoj italijanskega jezika, loči epski cikel od romantičnega ter pozna koncept dvorne ljubezni (amor cortese).
Minimalni standardi: Razlikovanje med latinščino in ljudskim jezikom (volgare), poznavanje epa Chanson de Roland in pojma dvorna ljubezen.
Dokazi o doseženem znanju: Primerjalna tabela ciklov, analiza odlomka (Chanson de Roland/lirika) ali prepoznavanje prvih italijanskih zapisov (Placito Capuano).

OKTOBER
Učna enota: 3. La poesia del Duecento
Vsebine: Razvoj komun, cehov in meščanske kulture; religiozna književnost (Frančišek Asiški); sicilijanska šola (izum soneta); toskanska politična lirika; Dolce Stilnovo (Guinizzelli, Cavalcanti, mladi Dante) in komično-realistična poezija (Cecco Angiolieri).
Časovna razporeditev: 14 ur.
Pričakovani učni rezultati: Dijak analizira in primerja pesniške šole 13. stoletja. Prepozna značilnosti soneta, pojem "ženske-angela" (donna-angelo) ter parodični ton komične poezije.
Minimalni standardi: Poznavanje pomena Frančiška Asiškega, glavnih značilnosti Dolce Stilnova ter razlikovanje med stilnovistično in komično poezijo.
Dokazi o doseženem znanju: Analiza in komentar soneta, primerjava med stilnovistično in komično pesmijo ali ustno spraševanje.

NOVEMBER

Učna enota: 4. Dante: il suo tempo, le sue opere
Vsebine: Zgodovinski kontekst Firenc in Dantejevo izgnanstvo. Mladostna Vita Nova ter teoretična in politična dela: De vulgari eloquentia, Convivio, La Monarchia in pesniška zbirka Le Rime.
Časovna razporeditev: 17 ur.

Pričakovani učni rezultati: Dijak razume vpliv Firenc na Dantejevo življenje, evolucijo lika Beatrice, njegovo politično vizijo o ločitvi oblasti ter pomen njegove jezikovne teorije.
Minimalni standardi: Poznavanje biografskih podatkov o Danteju, vsebine dela Vita Nova in njegovega pomena za razvoj italijanskega jezika.
Dokazi o doseženem znanju: Strukturiran esej o pojmovanju ljubezni, analiza odlomkov iz razprav ali pisno preverjanje.

DECEMBER

Učna enota: 5. La prosa in volgare nel Duecento
Vsebine: Razvoj proze v ljudskem jeziku: kronika (G.Villani in D.Compagni), potopisna književnost (Il Milione – M. Polo, Rustichello da Pisa) ter poučna in enciklopedična literatura (B. Latini, Il Tesoretto).
Časovna razporeditev: 10 ur.
Pričakovani učni rezultati: Dijak prepozna potopisno prozo kot vir za spoznavanje drugih kultur in meščanske mentalitete ter razume vlogo poučne književnosti v komunah.
Minimalni standardi: Poznavanje Marca Pola in vsebine dela Il Milione ter pomena Brunetta Latinija kot Dantejevega učitelja.
Dokazi o doseženem znanju: Analiza poglavij iz dela Il Milione, krajša predstavitev ali pisni referat o potopisni literaturi.

JANUAR

Učna enota: 6. Francesco Petrarca
Vsebine: Življenje humanista in vrnitev k jezikovni klasiki. Latinsko delo Secretum (notranji razkol), poem I Trionfi in pesniška zbirka Il Canzoniere (Laura, metrična popolnost, unilingvizem).
Časovna razporeditev: 13 ur.
Pričakovani učni rezultati: Dijak opredeli Petrarco kot modernega intelektualca, razume njegov duhovni konflikt med posvetnim in verskim ter opravi metrično-retorično analizo sonetov.
Minimalni standardi: Poznavanje osrednjih tem Petrarcove poezije, pojma "notranji razkol" (Secretum) in strukture soneta v Canzonieru.
Dokazi o doseženem znanju: Metrična in slogovna analiza soneta, vodeni dialog o delu Secretum ali pisno preverjanje poetike.

FEBRUAR

Učna enota: 7. Giovanni Boccaccio
Vsebine: Življenje med Neapljem (dvorsko obdobje) in Firencami (meščansko obdobje), mladostna dela, zbirka novel Il Decameron in pozna dela v poklon Danteju.
Časovna razporeditev: 13 ur.
Pričakovani učni rezultati: Dijak analizira strukturo Decamerona, prepozna prehod v posvetno humanistično vizijo sveta ter osrednje like in tematike izbranih novel.
Minimalni standardi: Poznavanje zgradbe, pomena in zgodovinskega konteksta Decamerona ter pomena človeške iznajdljivosti v novelah.
Dokazi o doseženem znanju: Analiza obravnavanih novel,razpravljalni esej ali ustno spraševanje.

MAREC

Učna enota: 8. Umanesimo, Rinascimento e Controriforma: le coordinate storiche e culturali
Vsebine: Prehod v antropocentrizem, kultura humanizma in mecenstva. Filologija (L. Valla), razcvet v Firencah, epsko-viteška tradicija v Ferrari (M. M. Boiardo) in genialnost Leonarda da Vincija.
Časovna razporeditev: 14 ur.
Pričakovani učni rezultati: Dijak razume pojma humanizem in renesansa, pojasni vlogo filologije pri kritiki virov ter prepletanje viteškega in ljubezenskega cikla pri Boiardu.
Minimalni standardi: Razumevanje razlike med teocentrizmom in antropocentrizmom, poznavanje Lorenza Veličastnega, Leonarda da Vincija in pojma "humanizem".
Dokazi o doseženem znanju: Ustno preverjanje pojmov, analiza Vallovega filološkega odkritja ali interpretacija poezije Lorenza Veličastnega.

APRIL

Učna enota: 9. La lirica, il poema, il trattato e il teatro del Cinquecento
Vsebine: Razvoj renesančne razpravljalne književnosti: B. Castiglione (Il Cortigiano), G. Della Casa (Il Galateo). Vprašanje jezika (P. Bembo) in antiklasicizem (F. Berni, Michelangelo, A. Beolco).
Časovna razporeditev: 17 ur.
Pričakovani učni rezultati: Dijak razlikuje med idealiziranim svetom klasicizma/dvora in realističnim svetom antiklasicizma ter razume prispevek Bembovega modela k vprašanju jezika.
Minimalni standardi: Poznavanje razprav Il Cortigiano in Galateo, Bembovih jezikovnih vzornikov ter zavedanje, da antiklasicizem zavrača idealizacijo.
Dokazi o doseženem znanju: Primerjalna analiza med odlomkom iz Cortigiana in antiklasicističnim tekstom ali ustno spraševanje.

MAJ / JUNIJ

Učna enota: 10. Ludovico Ariosto
Vsebine: Življenje na dvoru Este v Ferrari, struktura epa Orlando furioso, motiv nenehnega iskanja, labirint, renesančna ironija in harmonija renesančne oktave.
Časovna razporeditev: 12 ur (del skupnih 22 ur).
Pričakovani učni rezultati: Dijak prepozna Orlanda furiosa kot vrhunec renesančnega epa, analizira motiv iskanja, Ariostovo ironično distanco in strukturo oktave.
Minimalni standardi: Poznavanje glavne vsebine epa, motiva nenehnega iskanja in prepoznavanje ironije v besedilu.
Dokazi o doseženem znanju: Analiza odlomka (ponorelost ali potovanje na Luno) ali pisni esej o renesančni ironiji.
Učna enota: 11. Niccolò Machiavelli
Vsebine: Življenje in politična kariera v Firencah. Razprava Il Principe (avtonomija politike, Virtù in Fortuna, metafora leva in lisice) ter I Discorsi (vloga cerkve in prednost republike).
Časovna razporeditev: 10 ur (del skupnih 22 ur).
Pričakovani učni rezultati: Dijak razume Machiavellija na področju moderne politične znanosti, ločitev politike od morale, odnos med krepostjo in usodo ter pragmatizem vladarja.

Minimalni standardi: Poznavanje dela Il Principe, metafore o lisici in levu ter razumevanje, da politika ne sledi nujno morali.
Dokazi o doseženem znanju: Analiza ključnih poglavij Principa (npr. XV ali XVIII) ter pisno ali ustno preverjanje.

V TEKU ŠOLSKEGA LETA

Učna enota:12. La Divina Commedia (Vzporedni modul)
• Naslov in vsebine: Celostna analiza Dantejeve Božanske komedije (Pekel, Vice, Raj). Branje, analiza, komentar in parafraza izbranih spevov iz Pekla (I, III, V, VI, X, XIII, XV, XXVI, XXXIII).
• Časovna razporeditev: 15–20 ur.
• Pričakovani učni rezultati: Dijak samostojno bere in analizira Dantejeve tercine ter razume teološki, moralni in politični pomen dela.
• Minimalni standardi: Poznavanje tridelne strukture epa, pojma contrappasso ter vsebine in moralnega nauka vsaj treh spevov iz Pekla.
• Dokazi o doseženem znanju: ustno spraševanje, pisna interpretacija lika ali prizora.

Učna enota: 13. Letteratura italiana ed Educazione civica (Medpredmetni modul)
• Naslov in vsebine: Enakost spolov: "Različni spoli, iste pravice" (prehod od kulture nasilja k privolitvi). Statistična in pravna analiza femicida v Italiji. Video Il corpo delle donne (L. Zanardo) in roman Oliva Denaro (V. Ardone) o zgodovinskem boju France Viola.
• Časovna razporeditev: 6 ur med šolskim letom.
• Pričakovani učni rezultati: Dijak kritično analizira sodobne in zgodovinske podatke o neenakosti spolov in nasilju.
• Minimalni standardi: Poznavanje pojma privolitev (consenso), vsebine romana Oliva Denaro (zavrnitev prisilne poroke) in prepoznavanje medijskih stereotipov.
Dokazi o doseženem znanju: Aktivna udeležba v okrogli mizi, pisna šolska naloga.

Spremljanje napredka in formativno preverjanje:
Formativno preverjanje se bo praviloma odvijalo med vsako učno uro, včasih v obliki skupnega ponavljanja že predelane snovi ali pa v krajšem razgovoru s posameznimi dijaki. Sprotno preverjanje znanja bo tako dijakom omogočilo, da pokažejo svoje zmožnosti jezikovne rabe ter nivo usvojenega znanja, to pa jim bo nudilo povratno informacijo o napredovanju k zastavljenim ciljem in jim krepilo notranjo motivacijo. Pri daljših učnih enotah bodo občasno prišla v poštev tudi kratka pisna preverjanja, ocenjevala pa bom seveda še sodelovanje pri učnem procesu, urejenost in doslednost pri delovnih navadah, pravilnost in umestnost odgovorov na vprašanja med poukom. Sumativno preverjanje bo potekalo predvidoma ob sklepu vsake didaktične enote.

Povratna informacija in možnosti za izboljšanje:
Dijaki bodo lahko spremljali svoj učni uspeh z ocenjevalnimi lestvicami, ki bodo priložene pisnim izdelkom. Tudi za ustna preverjanja bodo veljale ocenjevalne lestvice, ki smo jih pripravili z ostalimi profesorji italijanskega jezika.Za dijake, ki bodo imeli težave pri pisnem ali ustnem izražanju, pri razumevanju ali podajanju obravnavanih vsebin, bom med letom priredila diferenciacijo didaktičnega dela v obliki ponavljanja, utrjevanja, dodatne razlage in pojasnil določenih vsebin. Diferenciacija bo temeljija predvsem na samostojnem dodatnem

učenju in na vodenem individualnem delu dijakov s pomočjo navodil. V primeru večjih težav bom odredila podporni pouk.

Načini ocenjevanja in dokazi o doseženih rezultatih:
Znanje bom preverjala z napovedanimi ustnimi spraševanji, s strukturiranimi pisnimi vajami, s šolskimi nalogami, z občasnimi testi. Med šolskim letom bomo pisali tri šolske naloge na štirimesečje. Tipologija nalog bo različna (prosti spis, razpravljalni esej, analiza in interpretacija besedila, itd.). Pri ocenjevanju pisnih nalog bom upoštevala upoštevanje danih navodil, zamisel, načrtovanje in organizacijo besedila, urejeno in koherentno razvijanje teme, ustreznost in bogastvo besedišča, slovnično pravilnost in učinkovito rabo ločil, sposobnost učinkovitega podajanja osebnih mnenj in kritičnih stališč.
Pri ocenjevanju ustnega spraševanja bom upoštevala predvsem znanje, utemeljevanje trditev, sposobnost povezovanja, ustrezno jezikovno izražanje in kritičen pristop do obravnavanih tematik.
Druge oblike ocenjevanja, ki bodo prišle v poštev, bodo še: seminarska naloga ali referat, projektno delo, nastop ali predstavitev (predstavitev prebranega dela za domače branje). Pri tem bom ocenjevala predvsem sposobnost zbiranja virov, strukturiranje strokovnega besedila in javno nastopanje pred razredom.

Kriteriji ocenjevanja (splošni za predmet):
Splošni kriteriji vrednotenja izhajajo iz upoštevanja naslednjih dejavnikov: znanje, kakovost in ustreznost izražanja, uporaba in razumevanje znanja, sposobnost analize in sinteze ter povezovanja snovi, sposobnost samostojne presoje in vrednotenja. Ob tem bom upoštevala še psihološki profil dijaka, rednost obiskovanja pouka, učne metode, prizadevnost in vztrajnost pri šolskem delu, sodelovanje in napredovanje.

Pogoji za pozitivno zaključno oceno:
Zaključna ocena ni zgolj matematična povprečna vrednost vseh pridobljenih ocen, temveč odraža dijakov celostni razvoj, upošteva njegovo samostojnost, napredek ter raven usvojenih kompetenc ob koncu pouka. Pri določanju končnega predloga ocene bom upoštevala naslednje dejavnike: Vsebinsko težo ocen: ocene, pridobljene pri kompleksnejših in obsežnejših preizkusih znanja, imajo večjo težo kot ocene iz krajših referatov ali domačih nalog. Dijakov napredek in njegov odnos do dela: končna ocena odraža znanje in motivacijo, s katerima dijak izstopa iz šolskega leta. Pri temeljnih znanjih: prepoznavanje literarnih smeri in avtorjev, poznavanje vsebin ključnih del. Pri spretnostih in kompetencah: preverljivo zmožnost interpretacije besedila; sposobnost oblikovanja razumljivega, smiselno povezanega pisnega besedila; sposobnost podajanja učnih vsebin v tekočem jeziku in vzpostavljanja smiselnih medpredmetnih povezav.

Uvedeni učbeniki, delovni zvezki, berila, knjige in drugo učno gradivo, ki dijaka spremlja na svoji učni poti:
Pietro Cataldi, Elena Angiolini, Sara Panichi - Letteratura plurale, Volume 1 + Antologia della Commedia, Palumbo Editore 2020.